

Երբ երկու խաղ-փուշները պատահեցան ի-
բարու, առաջինը ողջունեց հարցնելով.

— Խաղաղութիւն քեզ, Անմէտ հայրիկ, ի՞նչ
կայ որ այդպէս կանուխ դուրս ես ելեր.

— Յո՛ւրտ է, այս առաւօտ չառ ցուրտ է,
պատասխանեց ծերունին:

— Կըքա՞ր բան մը դտնել:

— Ոչ ին՛չ... ինչպէս աշխարհ այդեր է ու սա-
ռոյց դարձեր, այնպէս սառէր է մարդոց սիրտը:

Երիտասարդ խաղ-փուշը բացաւ իր ղենջակը
եւ քանի մը բոլպէ առաջ առաջած հակնդեղի
պատասխաններ եղբայրաբար բաժնեց ծերունիին
հետ, ըսելով.

— Տա՛ր, այսօր ատիկա քեզի կը բաւէ. իսկ
վաղը՝ Աստուած ողորմած է:

ՐԱՖԻԻ

(Շարունակելի)

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԸ

ԱՆԱԹՈԼ ՖՐԱՆՍԻՆ

Ս.

Սեւ կամարներուն տակ այդ մեծ ու մռայլ Հիւանդանոցին,
Որուն հիմունքներն Աղէտքը զըրաւ.

Եւ որուն կատարը Մահուան զըրջը կը ծածանի,
Նեղ մահիճներու գամուած՝ կը հեծեն էակներ անթիւ:

Ատիկա տո՛ւնն է անիծուածներուն,

Տունն ուր կը բանաստեղծ զբժարող հոգիներն

Ձոր ձակատաղբին մէկ զմահանոցը վայրագ ու խռ
Ոյնչին խաղաղ ծոցէն վայրկեանի մ'համար գուրս քաշեց,

Տունը զբժնդակ ուր կը ծածանին, կուշան, կ'արիւնին
Բոլոր երեսներն Ապրելու Ցաւին:

Սա մարդն հոտ պըրկուած, վիրաւոր կուրծքով,

Ուսերը կը քած՝ կարծես կրանիտէ լեբան մը ներքեւ,

Եւ որուն ձեռքերը կը գալարուին

Դէպ անտես ցընորք մ'ազատ երկընքի:

Ըստըրկութիւնն է՝ աչքերով յոյսի եւ կատաղութեան,

Անդին, սա վրախ դէմքը ժանգոտած,

Որ՝ յաւերժական ժառանգութեան մը հալածատանջ՝

Կը բըզբաւի թոյնով մը ներքին,

Բըռնութիւնն է, պա՛ղ քունքերով, անբուն, անոյցս աչքերով:

Այդ կինն հրէշաւոր անդամներով, կոշտ միտքով արձեւ,

Որ մինաւորիկ՝ անկիւն մը խըրած՝ խուլ կը հեծկըլտայ,

Դէմքն իր երկու խեղճ ձեռքերուն ներքեւ ցաւադին ծածկած,

Տըգեղութիւնն է եւ սա ներդաշնակ աղջիկը խըրոխտ,

Որ՝ տենդոտ ձեռքին մէջ աղետաւոր հայելին սեղմած՝

Կը փընտէս անոր մոգական ջուրին մէջ մուկ խորշումներն

Ու ձեռմակ մազերն. ու բոլոր աւերն.

Որ դարանակալ կը սպասէ թաքուն՝

Իր մարմնոյն պատիր շքեղութեան տակ,

Գեղեցկութիւնն է՝ իր քայքայուածին վախով լըրկուած:

Հոս Ապուշութիւնն է որ իր պարագ

Ու չուրած աչքերը կը լայնցընէ.

Հոս, Յիմարութիւնն է, որուն զըրքիջն,

Անկող կը թընդայ, փրկատակներու մէջ պարող դինով

Ոգիի մ'ինչպէս երգը մոլեգին:

Անա Մուգը, ծանր ու լուռ, խուսափած

Ըստուերի մը հետքը փընտընելով:

Եւ Նախանձն անա,

Թուստ թաղախով արծնած իր բերանը մեծադայար.

PROF. G. THOUMAIAN,
CHIGWELL, LONDON.

Սէրն՝ իր մերկ սրտիւնն սրբաովն անսահման՝
 Նուրբ ու ծաղկամարթ, զանգաղ ըսպաննող օձերով ուռած ։
 Ծերութիւնն ահա, կրմախճ ցաւաղին ու ծիծաղաշարժ,
 Եւ Աղքատութիւնն, ուրուական զաղիւր եւ սարսաղզղեցիկ ։

Աղջամղջահոծ անկիւններու մէջ կը զննան ձեւեր
 Գրատմանատեսիլ,
 Կանանչ աշքերով Մոլութիւնները,
 Կարմիր մաշկերով Ոճիրններն, անդոյն, սլաղ Անձկութիւններն
 Ու կապարաթոյր Զանձոյթով խոնաւ,
 Եւ հովերու պէս ոռնացող երկայն Վհատութիւններն ։

Հո՛ն են սոսկալի Ախտերը բոլոր՝
 Մահուան ափին մէջ յամբօրէն քանդողող ողորմ Մարմինին,
 Վայրաջ գալարմունքը խնթ Ջիգերունն ։
 Մահին այրուցքներն անհղաշարչար,
 Եւ խաւարներու վրայ խօլարչաւող Մըգրին մըրրիկներն ։
 Ու տառաղանքներն իր ունային մէջ
 Անհունութենէն ջախջախուած Հողոյն ։

Այս ջոլորը՝ խա՛ռն ի խուռն՝ կ'ալիծփի
 Տանը մէջ զըմիւսայ,
 Ու կը պոռչեւայ այս բուրն - այլ ձայն մը կը բարձրանայ ։
 Բոլոր ողբերուն ու զոչիւններուն վերեւ փրկական ։
 Եւ աստիութեան ազաղակն է ան,
 Զոր մահձէ մահիճ բոլոր հիւանդներն իրարու կ'աղղեն ։

Բ

Արդ, երբեմն կ'ին մը կուգայ կ'անցնի Հիւանդանոցէն,
 Դեղեցկութենէն աւելի աղւոր,
 Դիցուհւոյ նըման չբեղահասակ,
 Ընփոխներ զոյն մագերով, յոյսի զոյն նայուածքներով ։
 Անսովոր ու քաղցր կ'ին մը, ճիւղմակ
 Գողերով պատած ։

Թեթեւագընաց՝ անկողիններուն քովէն կը սահի ։
 Կանգ կ'առնէ երբեմն հիւանդներուն սընարին մօտիկ,
 Ի՛նչ անոնց ցաւերուն վըրայ կը հոսէ
 Խաղաղութիւնն իր ջինջ շրջաւայրներուն
 Եւ անուշութիւնն իր աշուրներուն պայծառ երկընքին ։
 Լայնաջ վերքերուն վըրայ իր ծղփտը կը ծաւալէ ։
 Տենդոտ հակառներն իր մեծ մագերովը կը փայփայէ ։
 Իր լուսնի օդին մէջ զովութիւն կ'ցանէ ։
 Ու կը խընկէ զայն ։
 Եւ հորնախնդներուն վըրայ գըլխահակ՝
 Օրօր կ'երգէ ան ։

Եւ իր լայն օրօրն ըսել կը թըլի
 Թէ Աղէտքն ըսկիզբն ինչպէս եւ վախճանն է համապոյից ։
 Եւ Թէ էակներն, եղբայր համափիւռ Դրժբաղղութեան մէջ,
 Պէտք է որ սերեն վիրար Կ իրարու վըրայ կըրթընին ։
 Եւ որպէս զի ցաւը մոռնան կեանքին՝
 Պէտք է գիտովնան երազով մը մեծ քան կեանքը համակ ։

Իրեն մէջ ամէն բան կը հակառէ այդ տանը մըռայլ
 Դաժան օրէնքին ։
 Կարծես ան հեղու աշխարհէ, ուրիշ աշխարհէ մ'երգայ ։

Թերեւս խղճի խայթն է ճակատագրին,
 Որ կ'յաժի տրուում,
 Այդ անհերքանալ տան մէջ անմիա սո
 Զոր այժմ կը զզջայ շինած ըլլալուն :
 Ան Այցեղուհին է խորհրդաւոր և'անըմբռնելի,
 Ան Հիւանդապանն է հրեշտակային եւ մայրազորով,
 Որուն անցքը լոյս կը ցրեցընէ մերթ
 Հիւանդանոցին անդրաբի ու փուտ աղջմուղջին մէջ .
 Եւ իրենց արխիւզ լեզուով հիւանդներն
 Անոր ԳլթՈՒԹԻՒՆ անունն են արւած :

ՏԵՐՎԻՇ

ԱՐՈՒԵՍՏԻ ԷԶԵՐ ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԱՐՁԱՆԱԳԻՐՄՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆՑ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆԸ
 Բ

Պարտուեստին քով Յունաստանի մէջ կար ուրիշ հաստատութիւն մը՝ ա'լ աւելի աղ-
 զային, եւ որ դաստիարակութեան երկրորդ մասը կը կազմէր. — մարմնամարզութիւնը : Ար-
 քէն Հոմերոսի մէջ դայն կը գտնենք. հիւրաները կ'ըմբշամարտին, սկուտեղ կ'արձակեն, հետե-

ԱՐՈՒՆԱՍ

գեց աղգային ուրիշ : Կորովի ու կարծր մարդիկ էին, բաւական նման միջին-դարու Զուեցերաւ-
 ցիներուն, շատ նուազ փայլուն ու շատ նուազ վաղուտեան քան Յունիացիները, աւանդութեան